

Stichting Streekarchief
Eiland IJsselmonde

Secretarieleel jaarverslag 2021

Stichting Streekarchief Eiland IJsselmonde

Bezoekadres:

Herenwaard 23

3078 AK Rotterdam

Postadres:

Brittenoord 32

3079 KB Rotterdam

Voorwoord

De samenleving is door de coronapandemie hard getroffen, en dat geldt op kleine schaal ook voor het Streekarchief IJsselmonde als publiekstoegankelijke organisatie. Na de eerste verplichte sluiting van maart t/m juni 2020, mochten publieksinstellingen slecht onder bepaalde en strenge voorwaarden open voor bezoek. Zoals bekend, volgde het Streekarchief van de Gemeente Rotterdam, in het bijzonder die van het Stadsarchief Rotterdam. In 2021 zagen we helaas hetzelfde beeld en nu in januari 2022 zien we in feite nog altijd geen volledige normalisering van de gang van zaken bij het Streekarchief IJsselmonde. Mede door een toegekende (incidentele) subsidie van de gebiedscommissie IJsselmonde, kon het Streekarchief echter gelukkig aan alle eisen voldoen en kon het voor een korte periode weer (beperkt en onder voorwaarden) open voor bezoek. Tot de maand september, daarna kregen we weer te maken met een lockdown, tot op de dag vandaag.

Hierdoor zijn veel van de activiteiten en contacten met andere organisaties op een zeer laag pitje komen te staan. Activiteiten met de cultuurscout, de Bibliotheek IJsselmonde, lokale kunstenaars, het Theater Islemunda en verwante historische verenigingen in de nabije regio en de rest van het eiland IJsselmonde verlopen of digitaal of niet. Naast de dagelijkse activiteiten, zoals het bijwerken van de (burgerlijke stand en dooptrouw en begraafboeken van het eiland IJsselmonde) gegevens in de (genealogische) database, het transcriberen van aktes, het begeleiden van bezoekers in hun zoektocht naar hun voorouders en/of historische gegevens van het eiland IJsselmonde, blijven wij ook steeds verbinding zoeken met andere organisaties in de regio en in het bijzonder in IJsselmonde.

Veel van de vrijwilligers vallen onder de risicogroep en waren daardoor terughoudend met het op locatie verschijnen, wat zeer begrijpelijk is. De lichte daling (wegens o.m. overlijdens, opzeggingen, etc.) in het aantal donateurs zet helaas door. Een positief effect van de huidige crisis is wel dat de verkopen via de webwinkel explosief zijn gestegen, evenals de informatie-aanvragen. Het bestuur heeft besloten hiervoor voorlopig geen kosten voor in rekening te brengen, zolang bezoekers niet in persoon langs kunnen komen. Uiteraard geven we nog altijd ons veel gelezen Kwartaalbericht uit. Het afgelopen jaar hebben we als Streekarchief een extra inspanning geleverd om nog een klein aantal “deskundige” en enthousiaste vrijwilligers aan te trekken, zodat we een aantal relevante projecten in de pijplijn op een efficiënte manier aan te pakken. Hiervoor vernieuwen we momenteel onze computers en software. Verder is het Streekarchief op zoek naar een bestuurslid (secretaris), een vacature die we zo snel willen opvullen. Bij een normale situatie is, zoals bekend, het Streekarchief het gehele jaar door op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag geopend van 10:00 tot 14:00 uur. Op woensdag is het Streekarchief op afspraak geopend. De openstellingen worden verzorgd door vrijwilligers die dit belangeloos doen. Ook de bestuursleden ontvangen uiteraard geen enkele vergoeding voor hun werkzaamheden. Voor de volledigheid, het Streekarchief kent normaliter twee vakantiesluitingen, één in de zomervakantie en één in de Kerstvakantie. Hiernaast is het Streekarchief gesloten op de officiële nationale feestdagen.

Als Streekarchief hopen we als bestuur samen met onze vrijwilligers dat we zo snel mogelijk weer op een normale wijze kunnen gaan functioneren.

*Namens het bestuur van de
Stichting Streekarchief IJsselmonde,*

M. Verhoef
wvd. secretaris

Secretarieel jaarverslag 2021.

U zult begrijpen dat door de voortdurende Coronacrisis het jaarverslag over 2021 net als vorig jaar niet al te uitgebreid zal zijn.

Het Kwartaalbericht, de Nieuwsbrief van het Streekarchief

In 2021 werd viermaal de Nieuwsbrief van het Streekarchief, “het Kwartaalbericht”, uitgebracht.

Een vast onderdeel in het Kwartaalbericht is het uitlichten van bekende IJsselmondenaren, met een enkele uitstap naar een bekende Rotterdammer. In 2021 werden politiecommissaris Jan Blauw en ondernemer en grondlegger van Dura-Vermeer, Job Dura, uitgelicht. Verder werden er twee zogenaamde “specials” uitgebracht. In de voorjaarseditie werd aandacht besteed aan de overval op de Boerenleenbank aan de Smeetslandsedijk door Cor van den Berg, alias Cor den Bels en kompanen en in de wintereditie werd het resultaat van het uitgebreide historische en kadastrale onderzoek naar de ouderdom van café De Gouden Leeuw in IJsselmonde gepresenteerd. Dit laatste verhaal wordt ook in januari 2022 via onze website gepresenteerd, waarvoor er ook middels een persbericht de nodige aandacht zal worden gevraagd.

Projecten

De voortgang van het project m.b.t. het boek “De geschiedenis van IJsselmonde” (werktitel) liep in 2021 helaas weer de nodige vertraging op vanwege de vele beperkende maatregelen m.b.t. Corona. Het noodzakelijke verdere (historische) onderzoek bleek hierdoor niet mogelijk.

In oktober werd in IJsselmonde, het podium van IJsselmonde, een tentoonstelling gehouden over de wederopbouw van Rotterdam. De expositie heette “Rotterdam een attractie?!” Het Streekarchief is hier zijdelings bij betrokken geweest. Vanwege andere besommeringen en Corona konden we hieraan helaas niet onze volle medewerking geven, heel jammer. Wel heeft dit goede contacten opgeleverd met organisatoren van het Platform Wederopbouw Rotterdam.

In oktober werd er door journalist/presentator Erik Lemmers van RTV Rijnmond contact opgenomen met het Streekarchief. Het programma “Dwars door Rijnmond” wordt elke werkdag uitgezonden en elke dinsdag komt de uitzending uit een wijk, gebied, voormalig dorp. In deze uitzending wordt dan de historie van de betreffende locatie belicht.

Het idee was om de uitzending van 2 november vanuit Oud-IJsselmonde te laten plaatsvinden en Dhr. Lemmers vroeg het Streekarchief assistentie om een aantal leuke en historische locaties te vinden voor de uitzending.

Uiteindelijk werden dit de Adriaen Janskerk, het Koetshuis, De Gouden Leeuw, Bovenstraat en de begraafplaats IJsselmonde aan de Benedenrijweg.

Het was een meer dan geslaagde uitzending die erg werd gewaardeerd door de luisteraars. Het hierboven genoemde onderzoek naar de ouderdom van café de Gouden Leeuw was overigens een direct resultaat van deze uitzending, naast de contacten die we ook overhielden aan het gesprek vanuit het café.

Met het bedrijf Show & Tell van Femke en John Bouwer werden stappen gezet om een langgekoesterde wens van het Streekarchief te kunnen realiseren. Het Streekarchief heeft met Show & Tell al eerder meegewerkt aan IJssellicht, het Oud- en Nieuwproject van 20/21 (zie <https://www.youtube.com/watch?v=gEI2DLktff4>). Het idee was om historisch markante punten borden neer te zetten met uitleg van wat daar heeft gestaan en/of is gebeurd. Show & Tell kwam met het idee om dit te combineren met een fiets/wandelroute en zo werd het project “de Historische Fiets- en Wandelroute IJsselmonde” geboren. Vanuit de gebiedscommissie IJsselmonde, Cultuur Concreet van de Gemeente Rotterdam en het Streekarchief zelf werden de benodigde financiële middelen gevonden en het project loopt nu op schema. Naar verwachting zal de route eind april/begin mei geopend worden. Je moet met dit soort projecten echter altijd voorzichtig zijn met zulke uitspraken, zeker in tijden van Corona. Maar er is goede moed dat de deadline gehaald gaat worden.

De borden worden transparant met daarop geëtst de situatie zoals het was. Op deze manier kan de fietser of wandelaar door het bord heen kijken en de historische situatie over de huidige situatie heen geprojecteerd zien. Op de borden komt een QR-code, waarmee men wordt doorverwezen naar de website van het Streekarchief waar men in tekst en (bewegend) beeld meer informatie krijgt aangereikt.

De 10 historische punten zijn voornamelijk (volgorde kan nog veranderen i.v.m. vaststellen van de meest logische route door het gebied IJsselmonde):

1. *Het Kasteel IJsselmonde*
2. *De Ja-knikkers op Zomerland*
3. *Het Clara Ziekenhuis*
4. *De Klimmende Bever*

5. *De Vlasboerderij op de hoek Kerkedijk/Reyerdijk*
6. *Scheepswerf Verolme*
7. *De Kuip*
8. *Het Eiland van Brienoord*
9. *De Oudste bewoning van IJsselmonde (nabij de RET Tramremise)*
10. *Het Havenspoorpad met de Chloortreinen*

Werkzaamheden

De heer Van Winkelhoff hebben we in 2021 eindelijk zover gekregen dat hij zijn waarnemend voorzitterschap heeft ingeruild voor een "echt" voorzitterschap. De heer Van Winkelhoff is de liaison met het Stadsarchief en legt en onderhoudt de externe (en interne) contacten. Hiernaast verricht hij de eindredactie van het Kwartaalbericht en overige schriftelijke publicaties. Bovendien verzorgt de voorzitter de periodieke vergaderingen met de vrijwilligers, het efficiënt functioneren van de vrijwilligers, de infrastructuur en werkomgeving voor de vrijwilligers en inhoudelijk beleid, etc.

De heer Verhoef is naast penningmeester ook redacteur van het maandblad en websitebeheerder voor het Streekarchief. Hij houdt zich naast de Nieuwsbrief bezig met de genealogieën van de geslachten die ambachtsheer of -vrouwe zijn geweest van Oost- en West-IJsselmonde en Lombardijen. De lijsten met ambachtsheren en -vrouwen zijn op de website gepubliceerd en de genealogieën de van Oost-IJsselmondse ambachtsheren en -vrouwen vorderen gestaag. Inmiddels zijn de genealogieën van de geslachten Van Voorschoten/Van Cralingen, de Merode, Lampsins, De Mey en het geslacht Bichon (van IJsselmonde) afgerond en gepubliceerd op de website van het Streekarchief.

De heer Verweij is de ICT'er van het Streekarchief en verzorgt de ICT-apparatuur op de locatie. De heer Verweij verzorgt verder de digitale databank van het Streekarchief, waarin bezoekers naast genealogische gegevens, ook gegevens over de op het Streekarchief aanwezige documenten, landkaarten, boeken en overige informatie kunnen vinden. Hiervoor wordt het softwarepakket FileMaker gebruikt.

Dit jaar werden de PC's vervangen. De oude PC's werden trager en leverde af en toe wat problemen op. Daarom werd er bestuurlijk besloten de PC's te vervangen. De financiële ruimte hiervoor was geen probleem vanwege een substantieel legaat van een overleden vaste bezoeker. De nieuwe PC's zijn uitgerust met het nieuwe Windows 11, hiermee kunnen bezoekers en vrijwilligers weer een aantal jaren snel en comfortabel werken. Dankzij de inzet van Dhr. Verweij is de vervanging vlot en zonder problemen gerealiseerd.

De dames Van Maanen en de Koning en de heren Bosselaar en Fontaine transcriberen oude archieven van en over IJsselmonde voor o.m. het Stadsarchief en het Streekarchief. Onder de getranscribeerde archieven horen o.a. het Oud Notarieel Archief IJsselmonde en de archieven van de Weeskamers van Oost- en West-IJsselmonde. De heer Bosselaar doet naast zijn transcribeerwerkzaamheden onderzoek naar de Scheepswerven van IJsselmonde, vanuit dit onderzoek heeft hij eerder al de Bijlbrieven van IJsselmonde getranscribeerd, die in september 2021 op de website van het Streekarchief zijn gepubliceerd.

Mevrouw Lems houdt zich bezig met de bibliotheek. Zij kreeg hier in 2021 ondersteuning in van de nieuwe vrijwilligster mevrouw Wendels. Beiden verrichten ook genealogisch onderzoek en mevrouw Wendels heeft ook het indexeren van de verschillende inventariseren van het Streekarchief ter hand genomen.

Dhr. Van der Linden heeft de verwerking van de overlijdensadvertenties overgenomen van mevrouw Nieuwstraten.

Bestuur

Bestuurssamenstelling 1 januari 2021:

- Gerard van Winkelhoff (wnd. voorzitter)
- *vacature* (secretaris/vicevoorzitter)
- Marcel Verhoef (penningmeester en PR-zaken/wnd secretaris).

Bestuurssamenstelling 31 december 2021.

- Gerard van Winkelhoff (voorzitter)
- *vacature* (secretaris/vicevoorzitter)
- Marcel Verhoef (penningmeester en PR-zaken/wnd secretaris).

Geconstateerd wordt dat twee personen een veel te smalle basis is om een goed en volwaardig bestuur te vormen. Vorig jaar stelde het bestuur al dat een iets ruimer bestuur meer ruimte zou scheppen om alle projecten en ideeën meer te kunnen volbrengen en aan te sturen. Het Streekarchief is daarom naarstig op zoek naar een nieuw bestuurslid en bekijkt of het een optie is om deze ook extern te gaan "werven". Helaas strooide ook hier de Coronacrisis roet in het eten, maar we zijn vol goede moed dat dit in 2022 nog goed zal komen en kunnen we melden dat er al enkele aanmeldingen zijn binnengekomen.

Vrijwilligers

De drie nieuwe vrijwilligers die we in 2020 mochten begroeten, beginnen ondanks alle Coronaperikelen aardig hun draai te vinden. We blijven proberen nieuwe vrijwilligers aan te trekken, maar ook hierbij zit Corona ons in de weg. Hiernaast heeft het Streekarchief net als alle verenigingen en stichtingen buitengewoon veel moeite om überhaupt vrijwilligers te vinden. We zijn in ieder geval heel blij dat we vorig jaar nieuwe collega's hebben kunnen verwelkomen in het Streekarchief en blijven proberen om meer mensen te enthousiasmeren voor het Streekarchief.

Vrijwilligers 2021

- Theo Mulders
- Roelof Vennik
- Nico Verweij
- Anneke Lems
- Nico Kwikkers
- Jenny Nieuwstraten
- Thomas Vermeulen

- Trees van Maanen
- Wilma de Koning
- Jan Bosselaar
- Guido Fontaine
- Hans van der Linden
- Jolanda Wendels-van der Meulen

Per 1 januari 2022 zijn Theo Mulders, Thomas Vermeulen, Nico Kwikkers en Jenny Nieuwstraten wegens een hoge leeftijd of lichamelijk ongemak gestopt als vrijwilligers bij het Streekarchief

Donateurs

Net als vorig jaar (2020) is er ook in dit jaar (2021) een aantal donateurs ons ontvallen. Veel van onze trouwe donateurs/leden zijn op leeftijd en ook hier heeft Corona ongenadig toegeslagen. De komende tijd proberen we weer donateurs/leden te gaan werven, maar zolang de beperkende maatregelen ons “in de weg” zitten, zal dit voorlopig alleen nog maar digitaal mogelijk zijn.

Colofon

Secretarieel jaarverslag 2021

Vastgesteld in de bestuursvergadering van februari 2022.

Auteurs:

Stichting Streekarchief Eiland IJsselmonde
© januari 2021

Stichting Streekarchief Eiland IJsselmonde

<i>bezoekadres</i>	<i>postadres</i>
Herenwaard 23	Brittenoord 32
3078 AK Rotterdam	3079 KB Rotterdam

Telefoon : (010) 482 97 68
E-mail : info@Streekarchiefijsselmonde.nl
Website : www.Streekarchiefijsselmonde.nl

